A°. 1828. N°. 7.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 15 Januarij.

FRANKFORT, den 11. Januarij.

Uit Konstantinopel wordt, onder dagteekening van den 12. December, nog het volgende gemeld:

"De meerderheid van den divan is, zegt men, van gevoelen, dat de hoven van Engeland en Frankrijk het vertrek der gezanten uit Konstantinopel zullen afkeuren, en dat er geen vredebreuk tusschen deze mogendheden en de Porte te duchten is; ofschoon zij geene eigene vertegenwoordigers meer te Konstantinopel hebben. De Sultan en de Mufti schijnen nogtans van een anderen gevoelen te zijn en niets te willen verzuimen, om op elk geval voorbereid te zijn. Terwijl de eerste met rusteloozen ijver voor middelen van verdediging zorgt, tracht de laatste den geest der natie op te wekken. Een hattischerif van den Sultan beveelt niet alleen, de linie van den Donau in den besten staat van verdediging te stellen, maar ook de eilanden Tenedos, Imbro, Samothraki te versterken, de haven van Enos met alle noodige krijgsbehoeften te voorzien, en in de reeds aldaar aangelegde batterijen ovens tot het gloeijend maken van kogels te vervaardigen. Inzonderheid ook is den bevelhebbers van Varna, Burgas en Vasilico, de eenige landingspunten aan de kusten der Zwarte zee, aanbevolen, niets te verzuimen om elke vijandelijke poging te verijdelen. Bij eenen herderlijken brief van den Mufti worden openbare gebeden voor het behoud van den vrede voorgeschreven, doch tevens alle geloovigen tot verdediging van het Islamismus opgeroepen, ingeval hetzelve in gevaar mogt komen; met vermaning om zich nu reeds in de wapenen te oefenen. Na eene raadsvergadering, welke den 11. December bij den Mufti gehouden is, heeft de Porte, zegt men, aan alle pacha's bevel gezonden, om ingeval de Porte met de Europische mogendheden in oorlog mogt komen, zich enkel tot verdediging te bepalen."

— Den 3. dezer is te Weenen een koerier uit Petersburg aangekomen. Men verneemt, dat hij eene verklaring van het Russische kabinet heeft overgebragt, dat hetzelve in de zaken van het Oosten niets zonder toestemming der beide geallieerde mogendheden zal ondernemen en Rusland volstrekt geene landvergrooting beoogt. Op deze tijding zijn de fondsen te Weenen aanmerkelijk gerezen.

— De tijding van het onthoofden van den pacha van Braila bevestigt zich niet. Hij schijnt alleen eene scherpe berisping daarover ontvangen te hebben, dat hij gewapende Turken over den Donau heeft laten gaan.

WEENEN, den 6. Januarij.

Volgens hetgeen door de Oostenrijksche regering van de jongste onderhandelingen tusschen de gezanten der drie hoven en de Porte is bekend gemaakt, heeft de laatste conferentie, welke den 24. November plaats had en vijf uren duurde, uitsluitend geloopen over de drie volgende punten: 1.) herstelling van de diplomatieke betrekkingen, welker opschorting de reis-effendi (ingeval aan de vorderingen der Porte, wegens het gebeurde te Navarino, niet voldaan wierd) den 8. November aangekondigd had; 2.) bewilliging der Porte in eenen wapenstilstand met de insurgenten; 3.) bepaling der artikels, welke de Sultan aan de insurgenten wilde toestaan, waarbij de voorafgaande onderwerping derzelven door beide partijen werd op den voorgrond gesteld. Van eene bemiddeling, welke de Porte zoo zeer mishaagde, werd toen niet gewaagd. Over de beide eerste punten werd men het eens; doch het derde bleef in verschil. De reis-effendi beloofde eene onbeperkte amnestie, teruggave van al het geconfiskeerde eigendom, herstelling der oude regten, een billijk en zacht bestuur, en voorbehoud van zoodanige begunstiging als de Groote Heer in het vervolg zelf raadzaam vinden zou; — doch deze beloften werden door de gezanten ongenoegzaam verklaard en niet voldoende aan de verwachtingen en vorderingen der insurgenten. Den 2. December lieten de drie gezanten nader eene schriftelijke verklaring overgeven, waarbij zij op de onverwijlde aanneming van den wapenstilstand en de bemiddeling aandrongen, alsmede op de bewilliging der regten voor de Grieken, welke bij het traktaat tusschen de mogendheden bedoeld waren. Deze verklaring werd medegedeeld aan den grooten divan, die meer dan 150 personen uit alle standen bijwoonden; terwijl eenige duizend menschen de zaal en het paleis van den grootvizier omringden. Het besluit van den divan was, dat de voorslagen der drie hoven, opzigtelijk de toekomstige staatsregeling van Griekenland, niet konden aangenomen worden. De Sultan was gedurende de geheele zitting van dezen divan in een nevenvertrek tegenwoordig. Den 10. werd het gemelde besluit van den divan nader bevestigd.

De Porte heeft het embargo op de schepen volledig opgeheven.

— Volgens particuliere berigten is de heer *van Ribeaupierre* den 28. December te Odessa aangekomen.

PETERSBURG, den 29. December.

De onderhandelingen met *Abbas-Mirza* zijn den 22. November begonnen en den 23. en 24. dier maand voortgezet. Wegens de goede verstandhouding, die er heerscht, heeft men alle hoop, dat de zaken spoedig eenen gewenschten uitslag zullen hebben.

De luitenant-generaal *Paskewitch* geeft bij berigt hiervan kennis, dat de troepen, die zich te Ouroumia bij *Abbas-Mirza* bevonden, naar Miandoab, 60 wersten ten zuiden van Meragha, zijn teruggetrokken, en dat aan die zijde zich nergens meer eenige Perzische troepen bevinden. Men heeft 12 stukken geschut en een grooten voorraad van artillerie- en legerbehoeften in de stad Khoi gevonden, welke den 21. November door een bataljon van het regement infanterie van Tiflis is bezet geworden.

— In de nagekomen rapporten van den graaf *van Heiden*, over den slag van Navarino, leest men het volgende:

[illegible] wis het meeste geleden, zoo wel wat de dooden en gekwetsten betreft, als de schade aan de vaartuigen, het scheepstuig en touwwerk. De Engelsche en Fransche admiraal-schepen hebben, zonder van andere schaden te spreken, beiden hunne fokkemast verloren. Van de *Azoff* zijn alle masten zoodanig met kogels doorboord, dat zij naauwlijks de zeilen kon voeren, ondanks de noodmasten, die in der haast waren opgezet; wijders heeft men in de romp van het schip 133 kogelgaten geteld, waarvan zeven in de kiel.

De *Azoff* heeft twee groote fregatten en eene korvet in den grond geboord, een schip van 84 stukken masteloos geschoten, dat op strand liep en vervolgens in de lucht vloog, en eindelijk een tweedeks fregat, dat de vlag van *Tahir*-pacha, bevelhebber van het Turksch eskader, voerde, vernield, welk fregat den volgenden dag nog brande, en van de 600 man, die de equipage uitmaakten, 500 dooden en gekwetsten had.

Volgens geloofwaardige berigten, is het bekend, dat van de 60 oorlogsvaartuigen, waaruit de Egijptische vloot bestond, slechts een enkel fregat en ongeveer 15 ligte vaartuigen zijn overgebleven, die wijders niet meer kunnen dienen en waarschijnlijk nimmer weder zee zullen bouwen: Het zou weinig moeite gekost hebben, in minder dan twee uren, ook deze vaartuigen te vernielen. Wij wilden dezelve niet aantasten, om de Ottomannen nog een bewijs te meer te geven, dat wij ons slechts hadden verdedigd, en niet wilden aanvallen.

Dertien Egijptische en Turksche oorlogsvaartuigen, die tusschen de schepen der verbondene eskaders geraakt waren, zijn gedurende dit moorddadig gevecht in de lucht gevlogen; den volgenden dag trof 18 anderen hetzelfde lot. Over het algemeen moet het verlies van manschap op het Turksch-Egijptisch eskader onnoemelijk zijn geweest, en kan gerust op 6 of 7000 man geschat worden.

Brief, door de drie admiraals aan IBRAHIM-*pacha gezonden, voor den slag van Navarino.*

Aan boord van Z. B. M. schip Asia, den 17. October 1827.

UWE HOOGHEID!

Volgens stellige berigten, die wij van alle kanten ontvangen, doorkruisen talrijke detachementen van uw leger, in onderscheidene rigtingen, het westelijk gedeelte van Morea, hetwelk zij verwoesten, vernielen en verbranden; rukken zij de boomen wijngaarden planten uit den grond; kortom beijveren zij zich om van deze landstreek eene ware woestijn te maken.

Wij vernemen wijders, dat er eene expeditie ondernomen is tegen de districten van Maïna, en dat er reeds troepen in die rigting op marsch zijn.

Alle deze daden van geweld geschieden, om zoo te zeggen, voor onze oogen, en in weerwil van den wapenstilstand, welke Uwe Hoogheid zich, op zijn woord van eer, verbonden heeft, getrouwelijk te zullen doen in acht nemen, tot aan de terugkomst van uwe renboden, en op grond van welke het binnenloopen van uwe vloot in de haven van Navarino, op den 25. September ll. is toegestaan.

De ondergeteekenden vinden zich in de onaangename noodzakelijkheid, u thans te verklaren, dat een dusdanig gedrag van uwe zijde, eene zoo vreemde schending van de door u aangegane verbindtenissen, U stellen buiten de wet der volken en buiten de bestaande verdragen van hunne hoven met de Ottomansche Porte. Wat meer is, de ondergeteekenden beschouwen de verwoestingen, die op dezen oogenblik, op uwe bevelen, bedreven worden, als regtstreeks strijdig met de belangen van uwen souverein, die door deze verwoestingen de wezenlijke voordeelen zou kunnen verliezen, welke het verdrag van Londen hem omtrent Griekenland verzekert. De ondergeteekenden vorderen van Uwe Hoogheid een bepaald en spoedig antwoord op de tegenwoordige mededeeling, en laten het aan u over, om de onmiddelijke gevolgen van eene weigering of ontwijkend antwoord te voorzien.

BARCELONA, den 8. Januarij.

Aan de troepen, zoo wel als aan de burgerlijke ambtenaren was te kennen gegeven, dat, vermits de oproerige benden, welke Catalonie verontrusteden, verslagen of verstrooid waren, het dienstdoende leger niet meer noodig was, maar ontbonden zoude worden en de helft der korps, waaruit hetzelve bestaat, de vroegere garnisoenen in het binnenland zoude betrekken. Intusschen zijn er weder nieuwe benden opgestaan en deze maatregel heeft alzoo niet ten uitvoer gebragt kunnen worden; integendeel wordt een vrij aanzienlijk getal troepen dagelijks, ter vervolging van de nieuwe opstandelingen, vereischt, daar eene bende van nagenoeg 600 man, in de vesting Abisbal, *Karel den V.*, op de plegtigste wijze, tot Koning van Spanje en Indie heeft uitgeroepen. Te Alcanizas, in Arragon, bestaat ook eene vrij groote bende; doch, met uitzondering dezer twee laatsten, zijn alle anderen, ten getale van vijf, van weinig aanbelang.

LONDEN, den 7. Januarij.

Men leest het volgende in de *Morning Chronicle*:

« Wij zullen onze lezers de rekeningen der inkomsten over het laatste vierendeels jaar van 1827 voorleggen.

Het totaal der inkomsten bedraagt 12,536,083 pond sterlings. Dat van het laatste vierendeel jaars van 1826 bedroeg 12,524,985. Er bestaat dus over het eerstgemelde vierendeel jaars een te kort 188,000 pond sterlings. Indien wij onze vergelijking bepalen bij de gewone inkomsten, zonder de verschillende buitengewone ontvangsten daarbij te rekenen, bedraagt het te kort 272,284 pond sterlings. Indien wij het jaar 1827 met dat van 1828 vergelijken, zonder de buitengewone inkomsten mede te rekenen, bedraagt het deficit over het jongst afgeloopene jaar 5,993 pond.

PARYS, den 10. Januarij.

Het particuliere kabinet van den prefect van politie is afgeschaft en de chef van het personeel door een ander vervangen. Men spreekt nog van meer veranderingen bij de prefecture van politie. Op den dag der aanvaarding van zijnen post heeft de nieuwe prefect van politie de gezamenlijke ambtenaren van zijne administratie op de volgende wijze toegesproken: « Vergeet niet, mijne heeren, dat de politie slechts de medehelpster van de justitie is, en dat zij dienvolgens nimmer de wettelijke wegen moet verlaten. Ik ben sints lang in openbare bediening en was steeds een naauwgezet nalever van de wet; ik zal dezen regel van gedrag blijven aankleven, vermits wij zoodoende alleen het vertrouwen onzer medeburgers kunnen winnen, en ik mijnen kinderen eenen goeden en onbevlekten naam wil nalaten.»

De heer *Hyde de Neuville*, dien het vorige ministerie onwaardig had verklaard om den staat langer te dienen, omdat hij in de kamer der afgevaardigden eene vrijmoedige taal had gevoerd, is in zijne betrekking van wachtend staatsgezant hersteld. De heer *Michaud*, die als voorlezer des Konings werd afgezet, omdat hij deel nam aan het adres der Fransche academie tegen het ontwerp van wet op de politie der drukpers, is mede weder aangesteld.

GRONINGEN, den 10. Januarij.

Heden morgen, om twee uur, is overleden de heer *Henrie Daniel Guyot*, ridder van de orde des Nederlandschen leeuws, en buitengewoon hoogleeraar in de Faculteit der letteren en bespiegelende wijsbegeerte aan deze hoogeschool, in den ouderdom van ruim vier en zeventig jaren. De Stad Groningen betreurt in hem eenen verdienstelijken burger; de Maatschappij een voortreffelijk lid, en de gansche menschheid eenen man, die het grootste gedeelte van zijn leven aan het onderwijs van doofstomme kinderen wijdde, en aan de volmaking van deze weldadige kunst, steeds, met den meesten ijver, werkzaam was. Hij werd geboren, op den 25. van Slagtmaand 1753, te *Trois Fontaine*, *Banc de Trembleur*, in het graafschap Dalhem, makende een gedeelte uit van het hertogdom Limburg; bragt, van zijn derde jaar af, zijne eerste jeugd te Maastricht door, alwaar hij eerst de Latijnsche scholen afliep, en toen eenigen tijd op het Gijmnasium vertoefde. Hij studeerde, van zijn zeventiende jaar af, op de hoogeschool te Franeker, alwaar hij de gunsteling werd van den beroemden *Venema*; candideerde, te Arnhem, voor de Waalsche Synode, in Herfstmaand 1775; en werd, als leeraar bij de Waalsche Gemeente, bevestigd, eerst te Dordrecht, op den 9. van Sprokkelmaand 1777, en vervolgens te Groningen, op den 13. van Bloeimaand 1781, bij welke laatste Gemeente hij, op den 26. van Slagtmaand 1809, uit krachte van een besluit van den Koning van Holland van den 1. van Wijnmaand bevorens, het leeraarsambt, en dus den herderlijken staf voor altoos nederlegde, om zich geheel te kunnen wijden aan het voortreffelijk Instituut, ter onderwijzing van Doofstommen, door hem, ten jare 1790, opgerigt. Dat Instituut was het voornaamste voorwerp van zijne zorgen; het groote doel van al zijn streven. Hij alleen had er het zaad toe gestrooid, en heeft hetzelve van eene kleine kiem, met al de zorg van eenen verstandigen kweeker, en onder het genot van den krachtdadigen bijstand van veler zijner verdienstelijke medeburgers, opgeleid tot eenen vruchtdragenden boom, die thans elks oogen bekoort. Hij was, in de groote kunst, om Doofstommen te onderwijzen, en op te leiden tot kennis, wetenschap en deugd, een leerling van den nu zaligen Abt DE L'EPÉE; maar een leerling, die met zijnen grooten meester heeft gewedijverd, en die zijn Instituut tot eenen hoogeren graad van volkomenheid schijnt gebragt te hebben, dan dat van Parijs immer geweest zij. — Zacht dale het gebeente van den braven *Guyot* in de vaderlandschen grond neder, en geniete daar, vermoeid van den afgelegden levensweg, de rust der vromen! Zijne dankbare tijdgenooten en een dankbaar nageslacht zullen nimmer vergeten de groote diensten, die hij der lijdende menschheid bewezen heeft.

LUIK, den 11. Januarij.

Z. M. heeft, voor eenigen tijd, van den heer *Jacotot* eene memorie gevraagd omtrent de geschiktste middelen, om zijne manier van onderwijs op alle scholen des rijks in te voeren. De heer *Jacotot* heeft ongewijld aan de bevelen des Konings voldaan, en het heeft Z. M. behaagd, hem, door middel van den administrateur voor het onderwijs, de kunsten en wetenschappen, Hoogstdeszelfs goedkeuring ten aanzien dezer memorie te kennen te geven.

Mengelwerk.

RECIDIEF.

Behalve dat het regt van *abolitie* (waarover, sedert korten tijd, eenige vertoogen in dit dagblad zijn geplaatst) naar mijn inzien, niet is grondwettig, zoo staat hetzelve ook in geen verband met, maar is in tegendeel strijdig tegen onze wetboeken van strafregt en van strafvordering, en heeft eene strekking, om de bedoelingen dier wetten te doen missen en dezelve van hare kracht en uitwerking te berooven. In eenige opzigten is dit reeds in dit blad aangeduid, en, bij eene opzettelijke behandeling, zou hierover nog veel, en veel belangrijks, te zeggen zijn. Thans echter wil ik mij bepalen bij het *Recidief*, dat is, het geval, wanneer een misdadiger, die, wegens eene misdaad *is veroordeeld geweest*, zich op nieuw aan eene misdaad schuldig maakt, in welk geval de wet eene vermeerdering van straf, boven de gewone straf der misdaad, tegen den schuldigen bepaalt, in art. 56, 57 en 58 van het wetboek van strafregt. De wet heeft dit gewild, omdat, gelijk in de motiven voor dezelve gezegd wordt: «eene eerste misdaad niet altijd noodzakelijk eene volkomen bedorvenheid van den schuldigen vooronderstelt; terwijl eene herhaling van misdaad eene hebbelijkheid van het kwaad aan den dag legt, en een ondeugend gemoedsbestaan, of ten minste eene zwakheid, niet minder gevaarlijk voor de maatschappij dan de ondeugd zelve.»

Is deze vooronderstelling der wet toepasselijk op eenen schuldigen, die, wegens eene voorgaande misdaad, *is veroordeeld geweest*, gewisselijk zou zij het, met nog meer reden, moeten zijn, op eenen schuldigen, aan wien, wegens eene vroegere misdaad, *vergiffenis verleend is*; die zoo veel te meer behoorde lief te hebben, hoe meer hem vergeven is.

Zij is ook van toepassing op den schuldigen, aan wien, door uitoefening van het regt van *gratie*, *na de veroordeeling*, kwijtschelding van straf is verleend; maar zij is het niet ten aanzien van hem, wien de nog grootere weldaad bewezen is, van kwijtschelding der *misdaad*, door *abolitie*, *vóór het vonnis*; omdat de wet de vermeerdering van straf, in geval van *Recidief*, slechts bepaalt ten laste van hem, die, wegens eene voorgaande misdaad, veroordeeld is geweest.

De *abolitie* heeft dus de hoogstnadeelige strekking, dat zij zich niet, gelijk de *gratie*, bepaalt tot het verleenen van straffeloosheid aan den schuldigen, wegens zijne *bedreven* misdaad, maar dat zij, daarenboven, hem de verzekering geeft, dat, zoo hij in de toekomst dezelfde, of eene andere misdaad mogt begaan, hij echter, in weerwil der wet, niet zwaarder zal worden gestraft, dan of hij zich te voren nooit aan eenige misdaad had schuldig gemaakt, en belooft hem dus eene gedeeltelijke straffeloosheid, bij wijze van *anticipatie*. Zij verzwakt dus niet alleen de wet voor het tegenwoordige, maar berooft haar ook van het weldadig vermogen, dat in hare bedreiging voor de toekomst gelegen is, en bewijst, in het geval van herhaalde misdaad, eene meerdere toegeeflijkheid aan hem, die naar het eigen grondbeginsel der wet eene verhoogde gestrengheid verdiend had.

Zoude het dan ook hierom niet met reden te vreezen zijn, dat de *abolitie*, meermalen, aanleiding zal geven tot ligtvaardigheid, in het begaan van nieuwe misdaden of herhaling van dezelfde misdaad, waarvoor zij verkregen is? — Dit is vooraf reeds waarschijnlijk, en, wat meer zegt, helaas! door de ondervinding reeds bewezen.

In No. 6 namelijk, 19de deel, van het tijdschrift de *Godsdienstvriend*, voor December 1827, komen twee stukken voor, die dat bewijs bevatten; het eene genoemd: *De verdraagzaamheid*, het andere, onder het opschrift: *Aan mijne landgenooten*. Wij zullen beide deze stukken een weinig nader beschouwen, en, om redenen die straks van zelve zullen blijken, een aanvang maken met het laatste.

Onder het opschrift: *Aan mijne landgenooten*, geeft de heer J. C. LE SAGE TEN BROEK eene geschiedenis zijner gevangenschap, bevattende een afschrift van het door hem aan Z. M. ingediend request, en de vermelding van de *abolitie* zijner misdaad, hem daarop verleend.

Bij de beschouwing van dit en ook van het ander genoemd geschrift onder den naam van *de verdraagzaamheid*, wil ik het bekende: *uit de vruchten kent men den boom* niet gestreng toepassen; ik wil het hart en de bedoelingen van den heer LE SAGE TE BROEK niet beoordeelen, ik wil het door hem publiek gemaakt geschrijf niet *subjectief*, in betrekking tot zijnen persoon; maar *objectief*, ten aanzien van deszelfs strekking tot het publiek beschouwen, en onderzoeken of die strekking niet zoo is ingerigt, dat dezelve, aan den lezer, geheel andere gedachten van de gevoelens van den heer LE SAGE TEN BROEK moet inboezemen, dan het, in de gegeven omstandigheden, *zijne* bedoeling moest zijn, bij den lezer te willen verwekken. Ik verzoek mijne lezers dit wel te onderscheiden, omdat de heer LE SAGE TEN BROEK zich gedurig op de welmeenendheid zijner bedoelingen en gevoelens beroept. Ik weet, men zegt: een ieder is de beste uitlegger zijner eigen woorden; doch ook deze regel heeft zijne uitzondering, en het is niet genoeg, bij de uitgave van een geschrift, hetwelk bij de meest natuurlijke en ongedwongene opvatting van woorden en volzinnen, en de rangschikking, waarin dezelve voorkomen, bijna onvermijdelijk eene nadeelige strekking heeft, in het publiek zich op de welmeenendheid en zuiverheid zijner oogmerken te beroepen; zijn deze gehuicheld, en schrijft men *zoo* met opzet, zoo is men strafbaar voor de regtbank van het geweten; kan men niet beter, en *zoo* schrijven, dat de goede bedoelingen in de uitdrukkingen niet te miskennen zijn, dan maakt men zich schuldig aan eene laakbare onvoorzigtigheid, met opzettelijke schuld gelijk staande, door, op die wijze, voor het publiek te schrijven, en daar de wet tot haar eerste onderwerp daden, maar niet bedoelingen heeft, en de laatste uit de eerste, niet de eerste uit de laatste opmaakt, zoo is men, wat men dan ook van zijne bedoelingen zeggen moge, bij het uitgeven van een geschrift, hetwelk, uit zijnen aard, eenen nadeeligen en bij de wet verboden invloed, bij het publiek, moet hebben, strafbaar volgens de wet.

Mij alzoo volstrekt onthoudende van de beöordeeling der gevoelens en bedoelingen van den heer LE SAGE TEN BROEK, met het geschrijf: *aan mijne landgenooten*, wil ik alleen onderzoeken, welke gedachten, omtrent zijne bedoelingen, dat geschrijf, natuurlijk, bij zijne lezers, moest verwekken, wanneer ik geloof, dat hetzelve weinig aanleidelijk zal bevonden worden, om gunstige vermoedens, omtrent zijne bedoelingen daarmede, in te boezemen.

Te oordeelen dan naar het gene voor mij ligt, ontwaart men in den toon van het geheele geschrift, niet dien van een misdadiger, die berouw heeft over zijne misdaad, van welke hem goedgunstiglijk vergiffenis geschonken is, maar van hem, die slechts spijt gevoelt over begane onvoorzigtigheid, in de uitvoering; voorts eene *protestatie actui contraria*, waardoor hij zich wil doen voorkomen als onschuldig, hoezeer een verzoekschrift om *abolitie* noodwendig de erkentenis bevat, dat men zelve zich als misdadiger beschouwt. Het geheel heeft de strekking, om zich als eenen onschuldigen, maar vervolgden te doen voorkomen, die in de zaak gelijk had en wiens eenig vergrijp in het bezigen van eenige harde en scherpe uitdrukkingen bestond, en in het verzuimen van de noodige omzigtigheid, en die daarom dan ook, en dewijl hem, in zijne ziekte, de gevangenis verveelde, zich het voorstel van zijnen advocaat, om een verzoekschrift tot *abolitie* in te dienen, had laten welgevallen; hetwelk hij, bij een vroeger daartoe gedaan voorstel, had geweigerd; omdat hij, noch als eerlijk man, noch als belijder van de Katholijke Godsdienst, zijne gevoelens mogt herroepen; even als of hij niet ten volle verzekerd was, dat, in ons vaderland, geene aanwending van dwangmiddelen, van welke soort of benaming ook, denkbaar is, waardoor iemand zoude kunnen verpligt worden, zijne gevoelens te herroepen, wanneer door de verbreiding van dezelve de wetten niet worden verkracht, noch de zedelijkheid geweld aangedaan, en even als of hij niet wist, waarom hij in verzekerde bewaring genomen was; namelijk, niet om zijne gevoelens, maar om daden, verboden bij de wet van 10 April 1815.

Ik zoude gedacht hebben: laat vergeten worden, wat vergeven is, en geen woord over dit geschrijf van den heer LE SAGE TEN BROEK, waarin hij zijne gehoudene handelwijze, nog zoo veel mogelijk ten zijnen schoonsten zoekt te plooijen, verloren hebben, had ik niet, in datzelfde nommer van den *Godsdienstvriend*, het stuk, getiteld: *De verdraagzaamheid* aangetroffen; een stuk, waarvan ik niet weet, of hij zelve, dan wel een ander de steller is, dat echter door hem, in zijn tijdschrift, publiek gemaakt, zoo dadelijk na zijn ontslag, en gelijktijdig geplaatst met de geschiedenis zijner gevangenschap, zoo slecht mogelijk instemt met zijne, in zijn request aan den Koning, gedane belofte, *om te trachten, alle onaangename herinneringen uit te wisschen, door de heilige en naauwkeurige naleving van alle die pligten, die een goed onderdaan nimmer uit het oog behoort te verliezen*; zoo dat het veeleer een volkomen bewijs oplevert van de nadeelige strekking der *abolitie*, als aanleidelijk tot begaan van nieuwe misdaden, of het herhalen van dezelfde, die vroeger gepleegd was.

Over de armzalige redeneerwijze van dat stuk, welke nog met een strikt *logisch* voorkomen pronkt, doch uit de jammerlijkste *petitiones principii*, in den erbarmlijksten stijl, is zamengelapt, acht ik het de moeite niet waardig, iets te zeggen. Ik wil alleen doen opmerken, en niet de stukken aantoonen, dat dit geschrift de misdadige strekking heeft, om de Roomsch-Katholijken en Protestanten, in ons vaderland, waar de verdraagzaamheid in het godsdienstige, bij de grondwet, is vastgesteld, tegen elkander op te zetten, en in het harnas te jagen, en zoo twist, tweedragt, haat en vervolging onder hen aan te vuren, en oproer te verwekken in ons vaderland.

De steller van dat geschrift toont al aanstonds de verdraagzaamheid, waarover hij zich vermeet te schrijven, niet te kennen, of dezelve opzettelijk te willen miskennen; daar hij de verdraagzaamheid doet voorkomen als overschilligheid in de Godsdienst, en als ware deze met de verdraagzaamheid *een* tegen dezelve te velde trekt. Dit kunstje, door eenen LA MENNAIS met bekwaamheid gebezigd, en door zoo vele, onrustzoekende Katholijken, en ook door den steller van dit geschrift, op eene jammerhartige wijze, nageaapt, is te zeer in zijne onwaarde bekend, dan dat het eene opzettelijke wederlegging zoude verdienen. Verstandige lieden, en die niet willens blind zijn voor de waarheid, tot welke godsdienstige gezindheid zij ook mogen behooren, weten zeer wel, dat de voorstanders der verdraagzaamheid niet beweren, dat alle godsdiensten goed, of even goed zijn, en het gevolgelijk onverschillig zoude zijn, tot welk eene godsdienstige gezindheid men behoore, maar dat zij alleen dit staande houden, dat elk het regt heeft, om zijne godsdienst voor de beste te houden, en dat niemand bevoegd is, om een ander, door dwangmiddelen, van welken aard ook, tot het omhelzen zijner geloofsbegrippen te noodzaken, of hem, om de belijdenis zijner godsdienstige denkwijze, te kwellen, te onderdrukken, te vervolgen, of hem, in de uitoefening van zijne eeredienst te belemmeren en te verhinderen. De voorstanders der verdraagzaamheid laten den Katholijken onverlet het geloof, aan hunne, alleen zaligmakende, kerk, en eischen slechts dat men hen niet *dwinge*, in dat geloof te deelen, maar hun vrijlate, hunne zaligheid te zoeken langs eenen weg, die niet dien der Roomsch Katholijken is, en daar zij naar het gevoelen dezer laatsten, in een ander leven, het eeuwige vuur niet ontgaan kunnen, vinden zij het onmenschelijk, dat men, in stede van hen met medelijden te beschouwen, reeds hier wil beginnen met hen te braden, zonder dat hun dit naderhand tot vermindering van straf strekken kan.

De belijders van verschillende godsdienstige gezindheden kunnen elkander wederkeerig beschouwen als volgelingen der dwaling, zij kunnen dit openlijk zeggen, en, hun doelmatig schijnende, redeneringen bezigen, om elkander over te halen tot datgene wat elk hunner waarheid meent te zijn, zonder inbreuk te doen op de verdraagzaamheid, die niet bestaat in een huichelachtig goedkeuren van de gevoelens van anders denkenden, maar alleen in eene onthouding van alle soort van dwangmiddelen, die zouden moeten strekken om iemand te noodzaken tot eene verloochening zijner gevoelens en het belijden van gevoelens die de zijne niet zijn.

De steller van het geschrift in den *Godsdienstvriend*, intusschen, schroomt niet in ons vaderland, waar de verdraagzaamheid grondwettig is, als de verdediger der onverdraagzaamheid op te treden, hij leert die volstrekt daar, waar de katholijken de magt in handen hebben, en alleen met eenige matiging, daar, waar deze genoodzaakt zijn met ketters zamen te leven, in welk geval (uit voorzigtigheid, niet uit verdraagzaamheid) « men dikwijls meer de zachtmoedigheid dan de bevelen zou moeten gebruiken; gelijk dan ook TOMAS, MOLANO en vele andere groote godgeleerden erkend hebben, dat het, in zekere gevallen, geoorloofd en « somtijds noodzakelijk is, de personen en de gebruiken der ongeloovigen « en ketters te verdragen, om geen grooter goed te beletten, of geen « grooter kwaad te weeg te brengen, vooral wanneer het gezag dezelve « eeredienst niet wettiglijk *kan* beletten.»

Het bestek van dit blad gedoogt niet de hatelijke strekking van dit geheel geschrift en van het daarin geleerde hierarchiek staatsregt te ontvouwen. Ik zal mij dus bepalen bij de aanhaling van eenige zinsneden uit hetzelve, die ontwijfelbaar de strekking hebben om *oneenigheid*, *twist*, *tweespalt*, *verdeeldheid of wantrouwen onder de ingezetenen te veroorzaken*, en waarop gevolgelijk de bepalingen der wet van 10 April 1815 van toepassing moeten worden geacht.

« Er bestaat volgens den schrijver eene natuurwet, welke ons verpligt het Katholicismus uit te breiden, en de valsche godsdiensten *uit te roeijen*.»

»Het Katholicismus is een van de beste middelen, om de goede burgerlijke orde te behouden, dus is de vorst door zijne bedieningen verpligt, deze godsdienst voort te zetten *bij uitsluiting* van al de anderen die valsch zijn. — Hoe hoopt gij den vrede, te midden van zoo vele godsdiensten, die zich elkander veroordeelen en vernietigen, te behouden? Zoo uw staatsdienaar Protestantsch is, zullen dan de beste plaatsen van het rijk niet aan Protestanten gegeven worden? — Deze sektenliefde baat noodzakelijk de afgunst in een rijk, waar al de sekten gelijkelijk getolereerd worden en even wettig zijn. Voert niet, om het tegen overgestelde te bewijzen, eenige landen, in welke al de sekten getolereerd worden, en in welke de vrede heerscht, tot voorbeeld aan. Wanneer iedereen naar zijn welgevallen leeft, wanneer men de losbandigheid der zeden toelaat, wanneer alles, uitgenomen de doodslag, geoorloofd is, dan heeft men vrede, maar men heeft geene wetten, men laat alle godsdiensten toe, en er is waarlijk Geen. — Ik beweer, dat regtvaardige wetten, het toelaten van alle godsdienst, en de ware vrede, de orthodoxen en de ketters niet lang in denzelfden graad van gelijkheid kunnen bestaan. — Zal men kunnen gelooven dat God, den vorst tot bevelhebber in de burgerlijke orde aanstellende, tot hem gezegd heeft: — begunstig op gelijke wijze de Turken, de Joden, de Luteranen, de Calvinisten en de Catholijken. Zoo eenigen openbare tempels hebben om mij te loven, geef er ook aan de anderen om mij te vervloeken. — Het is zoo, dat gij God doet spreken; het is zoo, dat gij lastert. Dusdanig zijn de godslasteringen, welke hij moet uitbraken, die als apostel van de algemeene verdraagzaamheid wil optreden — Vorsten, zoo God zorg gehad heeft voor uwe heerlijkheid, zult gij er dan mede geene voor de zijne hebben? — Zoudt gij met hetzelfde oog van uwe zijde aanzien dengenen die uwen weldoener eerbiedigt, en dengenen die hem versmaadt?»

« En zoudt gij kunnen denken dat God uwe verdraagzaamheid met onverschilligheid aanziet en dezelve gerustelijk toelaat? « — Vervolgens zicht tot de apostels van menschlievendheid wendende zegt de schrijver: « Hebt gij dan niet gelezen, dat, toen de Arianen, onder CONSTANTINUS een weinig vrijheid en gunst genoten, het Christendom met afgrijzen zag, dat het bijna Ariaansch geworden was, zonder het zelf te bemerken. Hebt gij niet gelezen, dat overal, waar de Lutheranen, de Calvinisten, de Socinianen schuilplaatsen vonden, zij er de ketterij en de goddeloosheid invoerden? — De ketters zijn deels door dwaling, deels door kwaden wil, deels door wraakzucht, de gezworene vijanden der kerk, en wenden alle pogingen aan om dezelve te verdelgen.«

Is dit eene taal, die te dulden is, in een land, waarin de volgende bepalingen bij de grondwet zijn vastgesteld:

» De volkomen vrijheid van godsdienstige begrippen wordt aan elk gewaarborgd.

» Aan alle godsdienstige gezindheden, in het koningrijk bestaande, wordt gelijke bescherming verleend.

» De belijders der onderscheiden godsdiensten genieten allen dezelfde burgelijke en politieke voorregten, en hebben gelijke aanspraak op het bekleeden van waardigheden, ambten en bedieningen.

» Geene openbare oefening van godsdienst kan worden belemmerd, dan ingevalle dezelve de openbare orde of veiligheid zou kunnen storen.»

Is het geene aanranding van die grondwet, om zoo uit te varen tegen de verdraagzaamheid in de godsdienst, bij dezelve vastgesteld? is de taal van den schrijver niet strekkende om aan de Katholijken en niet Katholijken een wederkeerig wantrouwen jegens elkander in te boezemen, verdeeldheid te verwekken, en de belijders der onderscheiden gezindheden op elkanders bederf, verdrukking en ondergang te doen bedacht zijn; deels uit verkeerden godsdienstijver, deels om eene gevreesde onderdrukking van de anderen zijde te voorkomen? Heeft dit geschrift de strekking niet, om zijne lezers in het denkbeeld te brengen, dat de verdraagzaamheid in de godsdienst, ons door de grondwet gewaarborgd, onmogelijk op den duur kan plaats vinden, en daardoor de goede gemeente in beweging te brengen en te verontrusten, wanneer de schrijver onbeschaamd weg beweren durft, dat: *regtvaardige wetten*, *het toelaten van alle godsdienst*, *en de ware vrede*, *de orthodoxen en de ketters niet lang*, *in denzelfden graad van gelijkheid kunnen bestaan*?

Waarlijk de Heer LE SAGE TEN BROEK behoort zich te schamen, dat, ondanks zijne beloften van beterschap, het eerste schandelijk misbruik, dat hij van de hem geschonkene vergiffenis maakt, bestaat in het verspreiden, in het tijdschrift waarvan hij als redacteur bekend staat, van een geschrift, hetwelk zulk eene zoo verregaande ondeugende strekking heeft, dat hij, niet ligtelijk, eene enkele goede bedoeling zal kunnen opgeven, met welke dit geschrift, door hem, in zijn tijdschrift zoude geplaatst zijn. — Een zoo spoedig recidief had het publiek zeer waarschijnlijk niet verwacht, en het werkelijk bestaan daarvan schijnt ook met alle reden deze nadeelige eigenschap der *abolitie* te bewijzen, dat zij aanleidelijk is tot ligtvaardigheid in het begaan van nieuwe misdrijven.

NOMOPHILOS.

EEN PAAR WOORDEN OVER DE HULDE AAN *VONDEL*.

« Sommige geleerden of liever waangeleerden zetten zich in het ge-« stoelte der geleerdheid en doen eene gestrenge uitspraak over andere « geleerden. Zij zijn kinderen van MOMUS, die alles prijzen of laken, « naar de onderscheidene hartstogten, waardoor zij gedreven worden, en « ook niet zelden om den schijn van oorspronkelijke denkers aan te ne-« men. Bijna alle steden en rijken zijn met die MOMUS-kinderen opge-« scheept; zij misprijzen anderen, schoon zij zelve met grootere gebreken « behebt zijn. En dat de wereld wezenlijk met zulke kwasten vervuld « is, blijkt hieruit, dat, van ADAMS tijd af tot heden ten dage, er nie-« mand, hoe genaamd, geweest is, die niet misprezen of gelaakt is.»

Wij lazen deze ware woorden, onlangs, in zeker boekske, toen wij een paar dagen vroeger de hatelijke oordeelvelling van onzen zoogenoemden puntdichter WITSEN GYSBEEK over den onsterfelijken VONDEL hadden vernomen en doorgeloopen, en vonden dezelve op gezegden *criticus* geheel toepasselijk. Wat anders, dan zucht om bijzonder te wezen of den schijn van originaliteit aan te nemen, kunnen dien man bewogen hebben om de eer aan te randen van hem, die door duizende en duizende bevoegde regters is geprezen en vereerd; en wiens voortreffelijke kunstgewrochten nog de bewondering van geleerden, dichters en kunstvrienden tot zich trekken. — Hartelijk welkom was ons derhalve de aangekondigde *Hulde* aan de nagedachtenis van dien onvergetelijken Nederlander, door onzen Amsterdamschen puikdichter LOOTS, reeds voor eenige jaren voor den schouwburg vervaardigd en op den 7. en 9. dezer te *Amsterdam* weder, met algemeene toejuiching, opgevoerd. — Eere aan de bestuurders van onzen stads schouwburg voor die opvoering! Zij was de beste wraakoefening over den hoon, aan den grootsten onzer dichteren aangedaan, en getuigt van hunne hoogschatting zijner onsterfelijke verdiensten. Wij kunnen niet ontveinzen, dat wij de aankondiging gaarne anders gezien hadden en de componist der muzijk voor de koren evenzeer als de dichter vermeld geworden ware; want nu scheen het als of de heer LOOTS zijn eigen werk in muzijk gebragt had, waartoe wij hem, behoudens zijne verdiensten als dichter, minder, zoo niet geheel buiten staat keuren. Ook hadden wij liever de verzen door den heer WESTERMAN hooren reciteren, die meermalen, en onder anderen bij gelegenheid zijner Hulde aan onze diepbetreurde en onvergetelijke WATTIER, de schitterendste proeven van uiterlijke welsprekendheid in het voordragen van bijzondere dichtstukken heeft gegeven. — Hoezeer echter in die verwachting le leur gesteld, deed de heer JELGERHUIS de kracht van 's dichters taal, vooral bij het betoogen der onmogelijkheid om VONDEL's roem ooit deszelfs luister te kunnen ontrooven, meesterlijk uitkomen en wond hij het verontwaardigd gevoel zijner hoorders over de gepleegde schennis van oogenblik tot oogenblik meer en meer op, tot dat eene algemeene toejuiching des beschaafden publieks de hooge mate van dat gevoel eindelijk, op de voldingendste wijze, kenmerkte. — Wij twijfelen geenszins of WITSEN GYSBEEK zal, bij de beoordeeling zijner gevoelens over VONDEL, door de pen van bevoegde regters wel eene belooning erlangen voor zijnen betoonden, maar vruchteloos aangewenden, ijver. En het is om deze reden, dat wij, voor dit oogenblik ten minste, ons van eene bijzondere recensie dier gevoelens opzettelijk onthouden.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 13. Januarij 1426 leed de partij van JACOBA VAN BEYEREN in een gevecht bij *Brouwershaven* eene zware nederlaag; zij belegerde *Haarlem* zelve, tweemaal te vergeefs, hoewel zij in een gevecht bij *Alphen* de *Kabeljaauwschen* onder JAN VAN VILLEKAKE, nederlaand, derwijze sloeg, dat er wel 500 van bleven.

Den 13. dito 1581 werd de landraad in de *Nederlanden* opgerigt.

Den 13. dito 1798 bemeesterde NAPOLEON BUONAPARTE het eiland *Maltha*.

Den 14. dito 1809 had er een verschrikkelijke watervloed in de *Nederlanden* plaats.

Den 14. dito 1814 werd de vrede tusschen *Denemarken* en *Zweden* te *Kiel* gesloten.

Den 15. dito 1737 namen de Staten van *Holland* een besluit, bij hetwelk de godsdienstige gestichten der *Hervormden*, *Remonstranten*, *Lutherschen* en *Doopsgezinden*, maar geene andere, vrij verklaard werden van gewone en buitengewone verpondingen; omtrent de *Roomsche* kerkgestichten, die met verponding bezwaard bleven, besloot men, dat van dezelve driemaal in de honderd jaren het *Collateraal* of het regt der zijdelingsche erfvolging zou gevorderd worden.

Den 15. dito 1793 verklaarde de Nationale Conventie te *Parijs* LODEWYK *den zestiende*, Koning van *Frankrijk* en *Navarra*, des doods schuldig.

Den 15. 1817 dito had er een verschrikkelijk oproer te *Valencia*, in *Spanje*, plaats, dat aan velen het leven kostte.

ARNHEM, den 15. Januarij.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:

Den 14 Jan. 3 El 5 Palm o Duim; gewassen o D. gevallen 10 D.
Den 15 dito 3 El 6 Palm o Duim; gewassen 7 D. gevallen o D.

HUISSEN, den 11. Januarij 1828. Heden beviel voorspoedig van een' ZOON A. A. L. *PREVENIER*, Echtgenoote van *J. J. E. PILGRIM.*

---

† § † De Notarissen Mr. *G. van ECK*, en Mr. *J. BUSGERS*, residerende te *Arnhem*, zijn voornemens om op Maandag den 28. Januarij 1828, des voormiddags ten tien ure, aan het Sterfhuis van *NEULEKE MARCUS*, Weduwe *PETRUS ARNOLDUS VOS*, aan den Velpschen Straatweg, Wijk I, No. 3, in de Gemeente *Arnhem*, in het openbaar voor contant Geld te verkoopen: Eenen INBOEDEL, waaronder een opgelegd Mahoniehouten SPIEGEL-BUREAU, een opgelegd HOEKBUFET, een staand HOROLOGIE, TAFELS, STOELEN en verdere MEUBELEN, KOPER- TIN-, GLAS- en AARDEWERK, voorts BEDDEN met TOEBEHOOREN, LINNEN, PELLEN en hetgeen verder voorgebragt zal worden. Alles behoorende tot de nalatenschappen van voornoemde Echtelieden.

Voorschreven Goederen zullen des Zaturdags voor den Verkooping, van des voormiddags ten tien tot 's namiddags ten drie ure, voor een ieder te zien zijn.

† † † De Notarissen Mrs. *J. BUSGERS* en *J. NYHOFF*, zullen den 16. en 30. Januarij 1828, telkens des avonds om 6 uren, in het Logement *den Vergulden Arend* te *Arnhem*, in het openbaar doen inzetten en verkoopen:

1. Een hecht, sterk HUIS en ERVE met ruim VOORHUIS, STALLING of SCHUUR, twee OPEN PLAATSEN met POMP en verdere GEMAKKEN, staande en gelegen te *Arnhem*, op de *Beek*, wijk F No. 179.
2. Een dito zeer ter nering staande HUIS en ERVE, mede gelegen op de *Beek*, wijk F No. 180.
3. Een dito HUIS en ERVE, aldaar, in de *Kromme Elleboogsteeg*, wijk F No. 182.
4. Een groote TUIN met ruim Steenen TUINHUIS halve WATERPOMP, en verdere GEMAKKEN, bijzonder aangenaam gelegen even buiten de *Velperpoort*, te *Arnhem*, voor aan de *Steenstraat* en *Velpschen weg*. Zullende mede in twee perceelen worden geveild.
5. Eene ZITPLAATS in de Groote Kerk te *Arnhem*, in het Zuiderpand op de 25. Bank, de 3. Plaats.

§ § Op nader te bepalen dag en uur, in de maand Maart of April aanstaande, zullen ten overstaan van den te *Velp* residerenden Notaris *van ROSENTHAL*, publiek worden verkocht:

Een modern, zeer hecht, sterk en wel onderhouden: HEEREN HUIS, waarin onderscheiden BENEDENKAMERS, meest alle Gestukadoord of Behangen, PROVISIE- en DOMESTIEKE-KAMERS, KEUKEN, KELDER, DROOG- en andere ZOLDERS, met eenen daarbij behoorenden TUIN; alles staande en gelegen aan den Straatweg, op het aangenaamste gedeelte van het Dorp *Welp*, hebbende een heerlijk uitzigt over het Buiten *Overbeek*.

En 2. Een WOONHUIS, waarachter een PAARDENSTAL voor vier Paarden, ruim KOETSHUIS en groote MOESTUIN, zeer geschikt tot den aanleg van een Buiten, staande en gelegen te *Velp* voornoemd, aan den Straatweg, bij het Logement *de Zwaan*.

Nadere informatien hieromtrent zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris *van ROSENTHAL*, voornoemd.

VERKOOPING

Bij arrest op Onroerend Goed, gelegen in de gemeente Warnsveld, Arrondissement Zutphen, Provincie Gelderland,

Te weten: van

1. Een stuk BOUWLAND, het *Breestuk* genaamd, groot drie en zeventig Roeden en negen en zeventig Ellen, belend ten oosten aan het Land van *B. DYKMAN*, ten zuiden aan den Middenweg, ten westen aan het Land en ten noorden aan eene Weide van *BRUMMELMAN*, bebouwd wordende door den Heer *ORICIUS*.
   Ingezet op . . . . *f* 100: —
2. Een stuk BOUWLAND, de *Lange Gaarde* geheten, groot twee en veertig Roeden, zeven en vijftig Ellen, belend zuidelijk aan den Middenweg, ten oosten aan het Land van *WEEKENSTROO* en het Gasthuis te *Zutphen*, ten westen aan het Land van *AREND BRINKMAN*, ten noorden aan dat van *LANKHORST*, in pacht bij *JAN PASMAN*.
   Ingezet op . . . . *f* 50: —
3. Een stuk BOUWLAND, de *Kleine Dijkakker*, groot zeven Roeden, vier en negentig Ellen, belend ten oosten aan den gemeenen Weg, ten zuiden aan het Land van *ROUWBROEK*, ten westen en noorden aan Grond van *B. DYKMAN*, in pacht bij *B. DYKMAN*.
   Ingezet op . . . . *f* 30: —
4. Een stuk BOUWLAND, de *Groote Dijkakker* geheten, groot zeventien Roeden, drie en zeventig Ellen, belend oostelijk aan den gemeenen Weg, Zuid- en Westelijk aan *B. DYKMAN*, noordelijk aan het Land van *ROUWBROEK*, in pacht bij meergemelden *B. DYKMAN*.
   Ingezet op . . . . *f* 40: —

Ter rekwisitie van den Heer *YSBRAND van der LEDEN*, Emeritus Predikant en deszelfs Echtgenoote, Vrouwe *MARIA KLAZINA van ELDIK*, buiten beroep, beide wonende te *Weyke*, in de Provincie *Overyssel*, voor wien domicilie en Procureur is gesteld bij Mr. *HENDRIK JAN THOOFT*, Procureur bij de Regtbank van en wonende te *Zutphen*.

Tot laste van *BEREND JEBBINK*, boeren arbeider, in de Gemeente *Zutphen*.

Dit arrest op Onroerend Goed is daargesteld bij Proces-Verbaal van den Deurwaarder *DERK JAN ter SELLE*, van den zestienden Julij achttien honderd zeven en twintig, overgeschreven ten kantore van Hypotheken te *Zutphen*, den derden, en ter Griffie van de Regtbank in dezelfde stad, den elfden September des evengemelden jaars, van welk Proces-Verbaal kopij is gegeven aan den Heer *Hr. VOORTMAN*, fungerend Burgemeester der Gemeente *Warnsveld*, en aan den Heer *W. van der MUELEN*, Griffier van het Vredegeregt des Kantons *Warnsveld*.

Bij de voorloopige Toeschatting van Dingsdag den achtsten Januarij achttien honderd acht en twintig, zijn de bovenstaande gearresteerde perceelen op den prijs van inzetting aan de Executanten toegeschat.

De definitive Toeschatting zal plaats hebben op Dingsdag den elfden Maart 1828, des morgens te tien uren, ten rolle van geregtelijke uitwinning van de Regtbank te *Zutphen*.

In fidem,
H. J. THOOFT,
Prokureur.

§ § § Men is voornemens om op Maandag den 4. Februarij 1828, des morgens ten negen ure, aan het Huis van *EVERT JANSEN*, Tuinman op de *Ligtenbeek*, onder *Arnhem*, in het openbaar te verkoopen: Ongeveer zestig Perceelen EIKEN-, BEUKEN- en DENNEN BOOMEN, geschikt voor Timmerhout, en waaronder ook Bergroeden, staande op de Ligtenbeek voornoemd.

Aanwijzing zal geschieden door genoemden Tuinman *E. JANSEN*.

† † † In het zoo aangenaam, aan de groote passage of staatweg, tusschen *Wageningen* en *Arnhem*, gelegen dorp *Renkum*, is, tegen primo Mei 1828, TE HUUR: Eene voor weinige jaren opgebouwde HUIZINGE, bestaande uit drie BENEDEN- en eene BOVEN ACHTERKAMER, een schoon uitzigt hebbende over de Uiterwaarden, den *Rijn* en in de *Betuwe*, KEUKEN en verdere GEMAKKEN, met een onmiddelijk achter het Huis gelegen grooten vrijen HOF of TUIN, beplant met beste VRUGHTBOOMEN. — Nadere informatien ten Kantore van Mr. *H. B. van DALEN*, Notaris te *Wageningen*.

† † † Alle degenen die iets ter zake van Schuldbekentenissen, Borgtogten, of uit welke anderen hoofde zulks ook zoude mogen zijn, te vorderen hebben van den Boedel van Mejufvrouw *HILLETIE van STAKEREN*, Weduwe van den Heer *HENDRIK van GREKENGOED*, SENIOR, den 1. Januarij 1828 te *Nijkerk*, op de *Veluwe*, overleden, worden verzocht daarvan uiterlijk vóór of op den eersten Februarij aanstaande, schriftelijk, franko, opgave te doen ten Kantore van den Notaris *H. MEY METTENBRINCK*, te *Barneveld*, zullende na dien tijd geene pretentien worden aangenomen.

§ § § Alle degenen, die iets te vorderen hebben van *BAREND LIEFFERINK*, voorheen Koopman te *Steenderen*, gelieven daarvan, voor den eersten Februarij aanstaande, opgave te doen, ten Kantore van den Notaris *de FEYFER* te *Steenderen*; als zullende, na het gemelde tijdstip, de voorhanden Gelden aan de concurrente Crediteuren, pondsgewijze, worden gedistribueerd.

*** GROOTE LOTERY van RENTGEVENDE VASTE GOEDEREN.

Eene Geregtelijke waarde hebbende van *f* 380,039 Nederlandsch Courant.

En aan 1047 Geldprijzen van *f* 10,000, *f* 3000, *f* 2000, *f* 1200, *f* 1000, vele van *f* 500, *f* 200, *f* 100 en zoo afgaande tot *f* 10 Nederlandsch Courant. *f* 42,000.

Gezamentlijk bedragende *f* 422,039.

AANDEELEN in dezelve VERLOTING aan de Ondergeteekenden bij besluit van Z. M. den Koning der Nederlanden, toegestaan zijnde uit te geven, zijn à *f* 10,75 geviseerd en geregistreerd met de beschrijving en teekening verkrijgbaar. De rijke bezitting onder den naam van KAHLER, KRISTAL- en GLASFABRIEKEN, ligt bij de steden *Frankfort aan den Main*, en bestaat uit vele massieve GEBOUWEN, IJZERSMEDERIJEN, MOLENS, BROUWERIJEN, STOKERIJEN, BAKKERYEN, BOERDERIJEN met ruim 124 Bunders beste WEI- en BOUWLANDEN, BOOMGAARDEN, HOPPLANTAGIEN, een schoon verblijf voor den bezitter, LOGEMENT, een groot aantal HUIZEN, het aanzien als een schoon dorp hebbende.

Bij overname van 25 Aandeelen een gratis.

L. DEUTZ en COMP.,
Dam, No. 16 te Amsterdam,
ook te Brussel.

Aandeelen zijn te bekomen bij de Heeren:
M. D. van GUERICKE, te Nijmegen.
Wed. J. C. VIEWEG en ZOON, te Nijmegen.
A. HOFMAN en C. T. van DYK, te Zutphen.
Mr. C. J. PHILIPPE, te Amersfoort.
S. D. SANDERSLEBEN, te Arnhem.
W. ten CATE, te Batenburg.
G. van DILLEN, te Terborg.

NEDERLANDSCHE
STOOMBOOT-MAATSCHAPPY.

Bepaling van de Afvaart der Stoomboot.
Van *Rotterdam* naar *Arnhem*:
Zaturdag den 19. Januarij des morgens ten 6 ure.
Van *Arnhem* naar *Rotterdam*:
Zondag den 20. Januarij des morgens te 9½ uren.

Informatien zijn te bekomen bij den Agent, den Heer *G. H. MOLL*, te *Arnhem*.

*** *BREST van KEMPEN*, Boekverkooper te *Brussel*, verzoekt zijne geëerde Correspondenten om hem vóór het einde van Januarij per Couvert de Heeren *GEBROEDERS van ABUM* te Amsterdam, te willen opgeven, met welke *Fransche Journalen* zij verkiezen voort te gaan, ten einde de verzending daarvan geene vertraging onderga.

Verder gaat hij voort met het aannemen van Commissien op *Fransche werken*, en bezorgt dezelve in den kortst mogelijken tijd.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.